

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 1

1-) Metinde, bazı filozofların kâinattaki oluş ve bozulmalar hakkında ileri sürdüğü temel iddia nedir? (19 kelime)

Onlar, gerçek anlamda yoktan

2-) Bu filozofların böyle bir sonuca varmasının metne göre asıl sebebi nedir? (15 kelime)

Varlıklara Kur'an'ın aydınlığıyla

3-) Metinde bu filozofların kaç gruba ayrıldığı bildiriliyor? (4 kelime)

İki

4-) Birinci grubun düştüğü en uç hata nasıl anlatılıyor? (15 kelime)

Bu grup, akli

5-) Birinci grubun bu tavrı, metinde hayvanlarla kıyas edilerek nasıl değerlendiriliyor? (13 kelime)

İnsana verilmiş akli

6-) İkinci grubun, yaratmayı inkâr etmeye yönelmesinin sebebi nedir? (22 kelime)

Sebeplere ve tabiata yaratıcı güç

7-) İkinci grup "yoktan var olmaz" düşüncesinin yanında hangi ikinci iddiayı da savunuyor? (8 kelime)

Mevcut olanın

8-) Bu ikinci grup, kâinattaki değişimi hangi yollarla açıklamaya çalışıyor? (13 kelime)

Atomların hareketi, rastlantı

9-) Metinde "itibarî durum" denilerek anlatılmak istenen nedir? (12 kelime)

Gerçek bir yaratma

10-) Metnin sonunda, bu iki grubun hâli üzerinden okuyucuya hangi ders veriliyor? (13 kelime)

Sapmanın insanı gülünç,

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 2

1-) “Kur’an’ın nuru ile bakmamak” ifadesi, metindeki düşünce hatasının hangi yönünü işaret eder? (13 kelime)

Varlıkları ilahî hakikat

2-) Metne göre filozoflar, tabiat ve sebepler yoluyla varlıkların ortaya çıkışını nasıl görmüştür? (6 kelime)

Neredeyse

3-) Bu güçlüğü gören birinci kesim nasıl bir çıkış yolu seçmiştir? (7 kelime)

Varlığı

4-) Birinci kesimin akıldan “istifa etmesi” sözüyle ne anlatılmak isteniyor? (7 kelime)

Aklı

5-) Birinci kesimin ulaştığı bilgi hâli metinde hangi ifadeyle niteleniyor? (8 kelime)

Tam bir

6-) İkinci kesim, sinek ve çekirdek örneklerinden nasıl bir sonuç çıkarmıştır? (11 kelime)

En küçük

7-) Buna rağmen ikinci kesim neden doğru sonuca ulaşamamıştır? (9 kelime)

Bu zorluğu

8-) Metne göre ikinci kesimin “tesadüf”e başvurması neyi gösterir? (11 kelime)

Sağlam bir

9-) Parçaların birleşip ayrılması düşüncesi, metinde neden yetersiz kabul edilir? (12 kelime)

Çünkü bu açıklama,

10-) Bu pasajın ana mesajı nedir? (18 kelime)

Sebepler ve tabiat mutlak

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhların-tasnifi - Set 3

1-) Metindeki soruyu soran kişi nasıl tanıtılıyor? (12 kelime)

Önceden karşı tarafta

2-) Bu kişinin aktardığı çağdaş iddia hangi iki fiili reddediyor? (8 kelime)

Yoktan meydana

3-) Metne göre filozofların “ileri” sayılması, doğruya ulaştıkları anlamına geliyor mu? Neden? (12 kelime)

Hayır. Düşünce bakımından

4-) Birinci grup neden kâinatı inkâr etmeyi, sebeplerin yaratıcı olmasına tercih ediyor? (16 kelime)

Sebeplere yaratma gücü vermeyi

5-) Kendi varlığını bile inkâr etmek, metinde hangi zihnî bozulmanın göstergesi sayılıyor? (10 kelime)

Aklın görevini

6-) İkinci grup, yaratmayı reddedince evrende olup biteni neye bağılıyor? (8 kelime)

Parçacıkların hareketine,

7-) Metinde neden özellikle “sinek” ve “çekirdek” gibi küçük örnekler seçilmiş olabilir? (15 kelime)

En küçük varlıkların

8-) “Aklın dışına çıkan bir güç gerekir” anlamındaki ifade, sebepler hakkında hangi sonucu doğurur? (11 kelime)

Sebeplerin kendi

9-) Metnin üslubunda, dalalet içindeki insanların kendilerini çok akıllı sanmaları nasıl değerlendiriliyor? (11 kelime)

Bu durum,

10-) Parçanın sonunda okuyucuya yöneltilen “ibret al” çağrısı neye dayanıyor? (12 kelime)

Yanlış inancın insanı

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 4

1-) Metindeki tartışmanın merkezindeki mesele nedir? (11 kelime)

Varlıkların gerçekten

2-) Filozofların çıkış noktası olarak gördüğü “kâinat fabrikası” düşüncesi neyi ima eder? (11 kelime)

Evrenin, gerçek

3-) Cevap kısmında, bu filozofların bakışında ilk temel eksiklik ne olarak gösteriliyor? (11 kelime)

Varlıkları vahiy

4-) Birinci grubun yaklaşımı neden “cehl-i mutlak” olarak niteleniyor? (11 kelime)

Çünkü onlar

5-) İkinci grubun kabul ettiği şey, gerçek yaratma değil de daha çok hangi tür değişimdir? (10 kelime)

Maddenin yer

6-) Metne göre ikinci grubun düşüncesinde tesadüfün yeri nedir? (8 kelime)

Açıklayamadıkları düzeni

7-) Bu pasajda “dalalet” hangi sonuca yol açan bir sebep olarak gösteriliyor? (15 kelime)

İnsanı hem aklen

8-) Metinde geçen iki grup arasında ortak nokta nedir? (12 kelime)

Her ikisi de

9-) İki grup arasındaki temel fark nedir? (16 kelime)

Biri varlığı tümünden inkâra

10-) Bu parçadan hareketle, doğru bakışın ilk şartı nasıl özetlenebilir? (13 kelime)

Varlıklara yalnız madde

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 5

1-) Metne göre bazı filozoflar, varlıkların ortaya çıkışındaki zorluğu nerede görmüştür? (9 kelime)
Sebepler ve

2-) Bu zorluğu fark etmeleri onları neden hakikate götürmemiştir? (9 kelime)
Çünkü güçlüğü

3-) Birinci grubun inkâr ettiği şeyler arasında sadece dış dünya mı vardır? (9 kelime)
Hayır, kendi

4-) Metinde birinci grup için kullanılan ağır değerlendirmelerin sebebi nedir? (10 kelime)
Aklı terk

5-) İkinci grup niçin yaratma fikrini kabul etmek istemiyor? (10 kelime)
Sebepler dairesinde

6-) İkinci grubun düşüncesinde atom hareketleri ne işe yarıyor? (9 kelime)
Gerçek yaratmanın

7-) “Rüzgâr” benzetmesiyle tesadüf hakkında nasıl bir çağrışım kuruluyor? (10 kelime)
Denetimsiz, bilinçsiz

8-) Parçaya göre insanı en çok küçük düşüren şey nedir? (11 kelime)
Dalalet yüzünden,

9-) Metinde verilen eleştiri sadece bilgi eksikliğine mi yöneliktir, yoksa başka bir boyutu da var mıdır? (13 kelime)
Sadece bilgi eksikliğine

10-) Bu pasaj, okuyucuyu nasıl bir düşünme tarzına davet eder? (10 kelime)
Yüzeysel maddî

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 6

1-) Mühütedinin aktardığı sözde, evrendeki işleyiş hangi iki işlemle açıklanmak isteniyor? (8 kelime)
Birleşme ve

2-) Cevapta, bu düşüncenin sahipleri neden “Kur’an nurundan uzak” olarak niteleniyor? (11 kelime)
Çünkü eşyayı

3-) Metinde, sebeplerin yaratıcı kabul edilmesi niçin akıl bakımından problemli bulunuyor? (13 kelime)
Çünkü en basit

4-) Birinci grup bu problemi çözmek için ne yapıyor? (8 kelime)
Varlığın kendisini

5-) İkinci grup aynı problemi çözmek için hangi farklı yolu seçiyor? (11 kelime)
Varlığı inkâr

6-) Metne göre ikinci grubun kabul ettiği süreçler, varlığın özünü açıklamaya yeterli midir? (11 kelime)
Hayır, onlar

7-) “Kendini en akıllı sananlar” ifadesiyle hangi çelişkiye dikkat çekiliyor? (13 kelime)
Kişinin kendini üstün

8-) Parçada “dalalet”in insan üzerindeki etkisi nasıl tasvir ediliyor? (12 kelime)
İnsanı küçülten, gülünç

9-) Metnin bütünü içinde, bu pasajın hedef aldığı düşünce yanlışlığı hangi cümleyle özetlenebilir? (14 kelime)
Yaratmayı inkâr edip

10-) Bu parçadan çıkarılacak imanî sonuç nedir? (9 kelime)
Varlıkların gerçek

CEVAP ANAHTARI

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Metinde, bazı filozofların kâinattaki oluş ve bozulmalar hakkında ileri sürdüğü temel iddia nedir? Onlar, gerçek anlamda yoktan var etme ve tamamen yok etmenin olmadığını, sadece birleşme ve ayrışma gibi süreçlerin bulunduğunu savunuyorlar.
- 2-) Bu filozofların böyle bir sonuca varmasının metne göre asıl sebebi nedir? Varlıklara Kur'an'ın aydınlığıyla bakmadıkları için, sebepler ve tabiat yoluyla meydana gelişi aklen çok zor görmüşlerdir.
- 3-) Metinde bu filozofların kaç gruba ayrıldığı bildiriliyor? İki gruba ayrıldıkları bildiriliyor.
- 4-) Birinci grubun düştüğü en uç hata nasıl anlatılıyor? Bu grup, akli doğru kullanmayıp hem dış dünyayı hem de kendi varlığını inkârâ kadar gidiyor.
- 5-) Birinci grubun bu tavrı, metinde hayvanlarla kıyas edilerek nasıl değerlendiriliyor? İnsana verilmiş akli terk ettikleri için, hayvandan da aşağı bir hâle düşmüş sayılıyorlar.
- 6-) İkinci grubun, yaratmayı inkâr etmeye yönelmesinin sebebi nedir? Sebeplere ve tabiata yaratıcı güç vermenin, en küçük canlıların ortaya çıkışında bile sonsuz denecek kadar zor olduğunu gördükleri için buna mecburen yöneliyorlar.
- 7-) İkinci grup "yoktan var olmaz" düşüncesinin yanında hangi ikinci iddiayı da savunuyor? Mevcut olanın da bütünüyle yok olmayacağını ileri sürüyorlar.
- 8-) Bu ikinci grup, kâinattaki değişimi hangi yollarla açıklamaya çalışıyor? Atomların hareketi, rastlantı ve maddelerin dağılmasıyla tekrar toplanması gibi açıklamalarla izah etmeye çalışıyorlar.
- 9-) Metinde "itibarî durum" denilerek anlatılmak istenen nedir? Gerçek bir yaratma değil, sadece görünüşte oluşan düzenlenme ve çözülme hali kastediliyor.
- 10-) Metnin sonunda, bu iki grubun hâli üzerinden okuyucuya hangi ders veriliyor? Sapmanın insanı gülünç, aşağı ve bilgisiz bir hale düşürdüğü gösterilerek ibret alınması isteniyor.

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) “Kur’an’ın nuru ile bakmamak” ifadesi, metindeki düşünce hatasının hangi yönünü işaret eder? Varlıkları ilahî hakikat ölçüsüyle değerlendirmemeyi ve bu yüzden yanlış sonuca varmayı işaret eder.
- 2-) Metne göre filozoflar, tabiat ve sebepler yoluyla varlıkların ortaya çıkışını nasıl görmüştür? Neredeyse imkânsız denecek kadar güç görmüşlerdir.
- 3-) Bu güçlüğü gören birinci kesim nasıl bir çıkış yolu seçmiştir? Varlığı bütünüyle inkâr ederek meseleden kaçmaya çalışmıştır.
- 4-) Birinci kesimin akıldan “istifa etmesi” sözüyle ne anlatılmak isteniyor? Aklı yerinde ve doğru kullanmayı bırakmaları kastediliyor.
- 5-) Birinci kesimin ulaştığı bilgi hâli metinde hangi ifadeyle niteleniyor? Tam bir bilgisizlik ve karanlık hâline düştükleri belirtiliyor.
- 6-) İkinci kesim, sinek ve çekirdek örneklerinden nasıl bir sonuç çıkarmıştır? En küçük şeylerin bile sebeplerle açıklanamayacak kadar zor olduğunu fark etmişlerdir.
- 7-) Buna rağmen ikinci kesim neden doğru sonuca ulaşamamıştır? Bu zorluğu Allah’ın kudretine vermek yerine yaratmayı tümünden reddetmişlerdir.
- 8-) Metne göre ikinci kesimin “tesadüf”e başvurması neyi gösterir? Sağlam bir delile dayanamadıklarını ve zorunlu olarak hayalî açıklamalara yöneldiklerini gösterir.
- 9-) Parçaların birleşip ayrılması düşüncesi, metinde neden yetersiz kabul edilir? Çünkü bu açıklama, varlıkların asıl meydana gelişini açıklamaz; sadece şekil değişikliğini anlatır.
- 10-) Bu pasajın ana mesajı nedir? Sebepler ve tabiat mutlak yaratıcı kabul edilince düşünce çıkmaza girer; insan ya inkâra ya da tutarsız açıklamalara düşer.

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metindeki soruyu soran kişi nasıl tanıtılıyor?

Önceden karşı tarafta iken sonradan hakikati kabul etmiş bir mühtedi olarak tanıtılıyor.

2-) Bu kişinin aktardığı çağdaş iddia hangi iki fiili reddediyor?

Yoktan meydana getirmeyi ve tamamen yok etmeyi reddediyor.

3-) Metne göre filozofların “ileri” sayılması, doğruya ulaştıkları anlamına geliyor mu? Neden?

Hayır. Düşünce bakımından ileride görünseler de hakikatte ciddi bir yanılgıya düştükleri anlatılıyor.

4-) Birinci grup neden kâinatı inkâr etmeyi, sebeplerin yaratıcı olmasına tercih ediyor?

Sebeplere yaratma gücü vermeyi daha da akıl dışı buldukları için inkârı daha kolay bir yol sanıyorlar.

5-) Kendi varlığını bile inkâr etmek, metinde hangi zihnî bozulmanın göstergesi sayılıyor?

Aklın görevini terk etmenin ve sapmanın en aşırı sonucu sayılıyor.

6-) İkinci grup, yaratmayı reddedince evrende olup biteni neye bağlıyor?

Parçacıkların hareketine, rastlantıya ve maddî birleşme-ayrılma süreçlerine bağlıyor.

7-) Metinde neden özellikle “sinek” ve “çekirdek” gibi küçük örnekler seçilmiş olabilir?

En küçük varlıkların bile sebeplerle açıklanamayacak kadar derin bir düzen taşıdığını göstermek için seçilmiş olabilir.

8-) “Aklın dışına çıkan bir güç gerekir” anlamındaki ifade, sebepler hakkında hangi sonucu doğurur?

Sebeplerin kendi başına yeterli olmadığını ve gerçek yaratıcılığın onlara verilemeyeceğini gösterir.

9-) Metnin üslubunda, dalalet içindeki insanların kendilerini çok akıllı sanmaları nasıl değerlendiriliyor?

Bu durum, büyük bir aldanış ve acınacak bir çelişki olarak sunuluyor.

10-) Parçanın sonunda okuyucuya yöneltilen “ibret al” çağrısı neye dayanıyor?

Yanlış inancın insanı ne kadar aşağı ve gülünç hâle getirdiğinin görülmesine dayanıyor.

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metindeki tartışmanın merkezindeki mesele nedir?

Varlıkların gerçekten yaratılıp yaratılmadığı ve yok olmanın nasıl anlaşılması gerektiği meselesidir.

2-) Filozofların çıkış noktası olarak gördüğü “kâinat fabrikası” düşüncesi neyi ima eder?

Evrenin, gerçek yaratma olmadan sadece işleyen maddî süreçlerle yürüdüğünü ima eder.

3-) Cevap kısmında, bu filozofların bakışında ilk temel eksiklik ne olarak gösteriliyor?

Varlıkları vahiy rehberliği olmadan, sadece tabiat ve sebepler açısından değerlendirmeleri gösteriliyor.

4-) Birinci grubun yaklaşımı neden “cehl-i mutlak” olarak niteleniyor?

Çünkü onlar sadece bir konuda yanılmıyor, varlığın kendisini bile inkâra sürükleniyorlar.

5-) İkinci grubun kabul ettiği şey, gerçek yaratma değil de daha çok hangi tür değişimdir?

Maddenin yer değiştirmesi, çözülmesi ve yeniden birleşmesi gibi fizikî değişimdir.

6-) Metne göre ikinci grubun düşüncesinde tesadüfün yeri nedir?

Açıklayamadıkları düzeni doldurmak için başvurdukları temelsiz bir varsayımdır.

7-) Bu pasajda “dalalet” hangi sonuca yol açan bir sebep olarak gösteriliyor?

İnsanı hem aklen çelişkiye hem de manen aşağı bir duruma sürükleyen bir sebep olarak gösteriliyor.

8-) Metinde geçen iki grup arasında ortak nokta nedir?

Her ikisi de sebepler ve tabiat anlayışından hareket edip yaratılışı doğru açıklayamıyor.

9-) İki grup arasındaki temel fark nedir?

Biri varlığı tümünden inkâra giderken, diğeri varlığı kabul edip yaratmayı reddederek sadece maddî hareketlerle açıklama yapıyor.

10-) Bu parçadan hareketle, doğru bakışın ilk şartı nasıl özetlenebilir?

Varlıklara yalnız madde ve sebepler açısından değil, ilahî kudret ve hakikat açısından bakmaktır.

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Metne göre bazı filozoflar, varlıkların ortaya çıkışındaki zorluğu nerede görmüştür?
Sebepler ve tabiat üzerinden açıklamaya çalıştıklarında bu zorluğu görmüşlerdir.
- 2-) Bu zorluğu fark etmeleri onları neden hakikate götürmemiştir?
Çünkü güçlüğü Allah'ın kudretine bağlamak yerine yanlış yollar seçmişlerdir.
- 3-) Birinci grubun inkâr ettiği şeyler arasında sadece dış dünya mı vardır?
Hayır, kendi varlıklarını da inkâr edecek kadar ileri giderler.
- 4-) Metinde birinci grup için kullanılan ağır değerlendirmelerin sebebi nedir?
Akıllı terk edip açık olan varlığı bile kabul etmemeleri sebebiyledir.
- 5-) İkinci grup niçin yaratma fikrini kabul etmek istemiyor?
Sebepler dairesinde bunu açıklayamayınca, bu çıkmazdan yaratmayı reddederek kurtulmaya çalışıyor.
- 6-) İkinci grubun düşüncesinde atom hareketleri ne işe yarıyor?
Gerçek yaratmanın yerine koydukları sözde açıklama aracı olarak kullanılıyor.
- 7-) "Rüzgâr" benzetmesiyle tesadüf hakkında nasıl bir çağrışım kuruluyor?
Denetimsiz, bilinçsiz ve rastgele bir etki gibi düşünüldüğü çağrışımı kuruluyor.
- 8-) Parçaya göre insanı en çok küçük düşüren şey nedir?
Dalalet yüzünden, kendini akıllı sanarken apaçık hakikatleri inkâr edecek hâle gelmektir.
- 9-) Metinde verilen eleştiri sadece bilgi eksikliğine mi yöneliktir, yoksa başka bir boyutu da var mıdır?
Sadece bilgi eksikliğine değil, akıllı yanlış kullanma ve manevî sapma boyutuna da yöneliktir.
- 10-) Bu pasaj, okuyucuyu nasıl bir düşünme tarzına davet eder?
Yüzeysel maddî açıklamalarla yetinmeyip, varlığın arkasındaki hakikati görmeye davet eder.

11sinif tabiat-risalesi-p31-hatime-3-sual-hicten-icad-yok-iddiasi-sofestai-ve-inkarci-guruhlarin-tasnifi - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Mühtedinin aktardığı sözde, evrendeki işleyiş hangi iki işlemle açıklanmak isteniyor?
Birleşme ve çözülme türünden iki işlemle açıklanmak isteniyor.
- 2-) Cevapta, bu düşüncenin sahipleri neden “Kur’an nurundan uzak” olarak niteleniyor?
Çünkü eşyayı ilahî rehberlikle değil, eksik ve dar bir bakışla değerlendiriyorlar.
- 3-) Metinde, sebeplerin yaratıcı kabul edilmesi niçin akıl bakımından problemli bulunuyor?
Çünkü en basit görünen varlıkların bile ortaya çıkışı böyle düşünülünce aşırı derecede zorlaşıyor.
- 4-) Birinci grup bu problemi çözmek için ne yapıyor?
Varlığın kendisini inkâr ederek meseleyi ortadan kaldırmaya çalışıyor.
- 5-) İkinci grup aynı problemi çözmek için hangi farklı yolu seçiyor?
Varlığı inkâr etmeyip, gerçek yaratmayı reddederek her şeyi maddî hareketlere bağlıyor.
- 6-) Metne göre ikinci grubun kabul ettiği süreçler, varlığın özünü açıklamaya yeterli midir?
Hayır, onlar sadece maddî değişimi anlatır; asıl meydana geliş cevap vermez.
- 7-) “Kendini en akıllı sananlar” ifadesiyle hangi çelişkiye dikkat çekiliyor?
Kişinin kendini üstün görmesine rağmen çok temel bir hakikatte yanılması çelişmesine dikkat çekiliyor.
- 8-) Parçada “dalalet”in insan üzerindeki etkisi nasıl tasvir ediliyor?
İnsanı küçülten, gülünç duruma düşüren ve bilgisizleştiren bir etki olarak tasvir ediliyor.
- 9-) Metnin bütünü içinde, bu pasajın hedef aldığı düşünce yanlışı hangi cümleyle özetlenebilir?
Yaratmayı inkâr edip evrendeki düzeni sadece madde, sebep ve rastlantıyla açıklama yanlışı hedef alınıyor.
- 10-) Bu parçadan çıkarılacak imanî sonuç nedir?
Varlıkların gerçek açıklaması sebeplerde değil, Allah’ın kudret ve iradesindedir.